

به احترام دانش آموز

دانشنامه دانش آموز

تدوین، تألیف و ترجمه:

رضا مرادی غیاث آبادی

تهران ۱۳۹۸

سرشناسه: مرادی غیاث‌آبادی، رضا، ۱۳۴۲-
 عنوان و نام پدیدآور: دانشنامه دانش‌آموز / تدوین، تألیف و ترجمه رضا مرادی غیاث‌آبادی.
 مشخصات نشر: تهران: انتشارات چم، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری: ۹۶ صفحه: مصور.
 شابک: 978-600-97052-4-5 : ۱۲۰۰۰۰۰ ریال
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیفا
 موضوع: اطلاعات عمومی
 موضوع: Handbooks, vade-mecums, etc.
 رده بندی کنگره: AG36
 رده بندی دیویی: ۰۳۹
 شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۵۰۶۹۹

بخش‌های عمده‌ای از این کتاب ترجمه منتخبی است از منابع زیر:

Parker, Steve, The Human Body Book, London, 2013
 Davey, Lizzie, and Chan Mabel, Picture Encyclopedia, London, 2015
 McKeevre, Susan, and Martyn Foote, Science Encyclopedia, London, 1997

www.ketab.ir

دانشنامه دانش‌آموز

تدوین، تألیف و ترجمه: رضا مرادی غیاث‌آبادی



انتشارات چم

تلفن ۸۸۹۱۸۵۶۷

چاپ طاووس رایانه

چاپ نخست ۱۳۹۸

۱۰۰۰ نسخه



همه حقوق برای مؤلف / مترجم محفوظ است

www.sten.ir

شابک ۹۷۸ ۶۰۰ ۹۷۰۵۲ ۴ ۵

۱۲۰۰۰۰ تومان

فهرست

۱۱	پیشگفتار
آناتومی بدن انسان	
۱۳	بدن انسان
۱۴	اسکلت انسان
۱۵	دستگاه اسکلتی
۱۶	عضلات انسان
۱۷	دستگاه عضلانی (دستگاه ماهیچه‌ای)
۱۸	عضلات سر و صورت
۱۹	ساختار عضلانی
۲۰	رگ‌های خونی
۲۱	دستگاه گردش خون (دستگاه قلب-عروقی)
۲۲	عصب‌ها و نورون‌ها
۲۳	دستگاه عصبی
۲۴	دستگاه تنفسی
۲۵	دستگاه لنفاوی و ایمنی
۲۶	دستگاه غدد درون‌ریز
۲۷	دستگاه گوارش
۲۸	معهده و روده کوچک
۲۹	کبد، کیسه صفرا و لوزالمعده
۳۰	دستگاه ادراری
۳۱	ساختار کلیه
۳۲	قلب
۳۳	گوش
۳۴	حس چشایی و بویایی
۳۵	بینی، دهان، دندان، گلو و حنجره
۳۶	پوست و مو و ناخن
۳۷	سلول‌ها و بافت‌ها
۳۸	عملکرد مغز
۳۹	آناتومی مغز
۴۰	چشم

نجوم و کیهان‌شناسی

۴۱	جهان هستی (کیهان)
۴۲	منظومه شمسی
۴۳	سیارات منظومه شمسی

جغرافیا و زمین‌شناسی

۴۴	زمین
۴۵	آب‌های زمین
۴۶	آب‌وهوا و اقلیم
۴۷	توفان‌ها و هوای شدید
۴۸	فرسایش (شکل زمین)
۴۹	سنگ‌ها و کانی‌ها
۵۰	آتشفشان
۵۱	زمین‌لرزه (زلزله)
۵۲	نقشه جهان طبیعی
۵۳	نقشه جهان سیاسی
۵۴	پرچم کشورها
۵۵	نقشه ایران

راضافات

۵۶	اعداد
۵۷	هندسه

فیزیک

۵۸	فیزیک
----	-------

شیمی

۵۹	شیمی
۶۰	جدول تناوبی عناصر (جدول مندلیف)
۶۱	جدول تناوبی انگلیسی
۶۲	مشخصات عناصر

زیست‌شناسی و زمین‌شناسی

۶۳	زیست‌شناسی (بیولوژی)
۶۴	درخت حیات
۶۵	آغاز حیات و دوران زمین‌شناسی
۶۶	فسیل‌ها
۶۷	اسکلت حیوانات

زیست‌شناسی گیاهی

۶۸	گیاهان
۶۹	گل‌ها
۷۰	میوه‌ها
۷۱	سبزیجات
۷۲	درخت‌ها

زیست‌شناسی جانوری

۷۳	پرندگان
۷۴	پروانه‌ها و شاپرک‌ها
۷۵	حشره‌ها
۷۶	دوزیستان
۷۷	ماهی‌ها
۷۸	سخت‌پوستان
۷۹	صدف‌ها
۸۰	بیابان
۸۱	بیشه‌زار (ساوانا)
۸۲	جنگل
۸۳	جنگل‌های حاره
۸۴	زیستگاه قطبی
۸۵	اقیانوس
۸۶	حیوانات اهلی
۸۷	گربه‌های وحشی

هنر، ورزش، صنعت و مهارت

۸۸	دو و میدانی
۸۹	گره‌ها
۹۰	کوهرها
۹۱	محیط زیست در خطر

تاریخ

۹۲	انسان اولیه
----	-------------

پیشگفتار

درخت تو گر بار دانش بگیرد

به زیر آوری چرخ نیلوفری را

ناصر خسرو

دانشنامه دانش‌آموز برآیند علاقه نگارنده به پدید آوردن کتابی برای دانش‌آموزان بوده است. این کتاب از این حس نشأت گرفته که هیچیک از ده‌ها کتابی که نگارنده در ۲۵ سال اخیر پدید آورده، مناسب کودکان و نوجوانان و یا بطور کلی دانش‌آموزان نبوده است. این دانشنامه در ادامه کتاب «فرهنگنامه ایران» و در تداوم و تکمیل ایده‌های آن منتشر می‌شود.

دانشنامه دانش‌آموز، مجموعه‌ای مصور و آموزشی از مفاهیم پایه و اطلاعات اساسی برای دانش‌آموزان است که به ترویج علم و تفکر علمی آنان یاری می‌رساند.

دانشنامه دانش‌آموز، مرجعی علمی برای نوجوانان و دانش‌آموزان است تا بتوانند پاسخ کنجکاوی‌ها و پرسش‌های خود از جهان هستی و محیط پیرامونی را در آن بیابند و از بینش و دانش‌های پایه و دانستی‌های بنیادینی که برای رشد علمی و آگاهی اجتماعی بدان نیاز دارند، برخوردار شوند.

دانشنامه دانش‌آموز ابزار علمی مناسبی برای کشف استعدادهای نهفته کودکان و نوجوانان است که اهمیتی فراتر از آموزش دارد.

در جهان ارتباطات کنونی، تأثیر سازنده یک دانش‌آموز، شریزه امروزی که دانشمند دانا و انسان‌دوست فردا خواهد شد، به تمام مردم جامعه کوچک پیرامونش رسد و نیز به جامعه بزرگ بشریت خواهد رسید. هیچ درد و رنجی در دنیای امروز نیست که به بی‌گمان سرایت نکند و هیچ تلاش سازنده‌ای نیست که نفع آن به همه مردم جامعه و به همه جهانیان نرسد.

دانش‌آموز فرهیخته و خردگرای معاصر می‌داند که شاید بتوان بدون «علم» زندگی کرد و نوعی زندگانی ابتدایی‌تر داشت، اما نمی‌توان بدون «صلح» زندگی کرد. می‌داند که بدون «علم» بخشی از زندگی از دست می‌رود و بدون «صلح» کل آن. او آموخته است که علم را در معیت صلح و دوری از خشونت و نیز در همراهی با توسعه، تفاهم، تحمل، تقارب فرهنگ‌ها و زبان‌ها، و دیگر ارکان زندگی آشتی‌جویانه بشری قرار دهد.

دانش‌آموز آگاه و رشدیافته امروز، ضمن تلاش برای دستیابی به علم، برای فرهنگ صلح و برای رفع هر نوع تبعیض نژادی و برترانگاری می‌کوشد و می‌داند که تفاخرهای امروز به تهاجم‌های فردا منجر خواهد شد. می‌داند که هیچکس به حکم سرنوشت و از بدو تولد بر انسان دیگر برتری ندارد و هیچ انسانی، زبان و تبار و قومیت و خانواده و کشور و دیگر متعلقاتی را که با انتساب قهری به آنها متولد شده، خود انتخاب نکرده است. او بخوبی می‌داند کسانی دوستان بشریت هستند که به خوشبختی نوع بشر فارغ از هر نوع تعلقی می‌اندیشند و تفاوت‌های بشری را به چشم تنوع گل‌های زیبای یک گلستان رنگارنگ و عطرآگین می‌نگرند.

رضا مرادی غیاث‌آبادی

مهرماه ۱۳۹۳